

Sagrat Cor de Jesús de Viladomiu Nou

Gironella

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A la Colònia Viladomiu Nou. Al carrer principal de la colònia, davant el parc.
Emplaçament	Accés des de la carretera C-16z, després de creuar el pont de la riera de Clarà en sentit nord.

Coordenades:

Latitud:	42.00428
Longitud:	1.88573
UTM Est (X):	407724
UTM Nord (Y):	4650852

Classificació

Número de fitxa	08092 - 6
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Historicista
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	si. IPA, 3327
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Solsona. Plaça Palau, 1. Solsona
Autoria de la fitxa	Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa:	dc., 11/10/2017 - 02:00

Descripció

Es tracta d'un edifici religiós d'una sola nau amb capelles laterals i absis poligonal, amb una façana monumental flanquejada per dues torres bessones. La coberta és de teules a dues vessants amb el carener situat en paral·lel a l'eix longitudinal de la nau. Els murs exteriors de l'edifici estan construïts amb carreus força regulars disposats en filades al trencajunt, amb junta de morter, i totes les cantoneres dels murs presenten juntes de maó vist. Les dues torres, de planta quadrada amb els angles en biaix, estan construïdes amb obra vista de maó. La façana presenta un remat en forma de frontó esglaonat i al capdamunt hi ha un plafó amb la data de construcció de l'edifici: "ANY 1905". També conté un rosetó amb vidrieres emplomades i un portal monumental en forma d'arc de triomf flanquejat per pilastres adossades d'estil toscà i un arquiteau on s'insereix la següent llegenda: "A la memoria d'en Tomàs Viladomiu i Bertran en bona recordança, aixecaren eix temple son fill Jacinto i son net March en l'any del Senyor MCMV". El portal, rematat per un arc de mig punt, conté un timpà amb el baix relleu d'un bust d'un Sagrat Cor flanquejat per angelets tot honorant la advocació de l'església al Sagrat Cor de Jesús. Alineades amb les dues torres es localitzen sis petites finestres rematades per arcs de mig punt i amb emmarcaments de maó vist. Les dues torres, destinades a contenir les campanes i un gran rellotge, estan rematades per una coberta plana i un fris de permòdols decoratius realitzats, com tota l'obra de les torres, amb obra de maó.

Els espais interiors el conformen una nau única i les capelles laterals, amb un absis poligonal amb una coberta en volta de creueria i una clau de volta policromada amb el relleu d'un colom, símbol de l'Esperit Sant. En el mur central de l'absis s'obre una fornícula amb l'escultura de Jesús, el Sagrat Cor al qual està dedicada l'església. La coberta de la nau única és una volta de canó amb arcs faixons que delimiten els espais de les capelles laterals en trams, els quals descansen en pilastres amb capitells d'ordre compost. A cada tram s'obren dues llunetes amb sengles ulls de bou amb vidres emplomats. Pel que fa a les capelles laterals, aquestes estan separades de la nau per arcs formers de mig punt que descansen sobre capitells i pilastres d'estil toscà. L'altar major està cobert per l'estructura d'un baldaquí de coberta plana sostinguda per quatre pilars acanalats d'ordre compost. A cada costa del presbiteri s'obren sengles portes d'accés a la sagristia emmarcades per un ordre clàssic de pilastres amb un arquiteau rematat per un frontó. A la capçalera de la nau hi ha una zona de cor situat en alçat a la zona de l'arquiteau de la coberta que s'estructura damunt un gran arc escarser recolzat en els murs laterals de la nau. Pel que fa a la decoració, a banda del mobiliari i altres elements escultòrics, cal destacar unes pintures murals realitzades en els plafons lliures de l'absis dedicades a moments de predicació de Jesús acompanyat d'alguns apòstols i del miracle del repartiment dels pans i peixos.

Història

La colònia de Viladomiu Nou va ser fundada per la família Viladomiu, va començar-se a construir l'any 1880, la mateixa nissaga uns anys abans, 1871, havia inaugurat la colònia i fàbrica de Viladomiu a la Plana de Sant Marc, la qual amb el temps passaria a denominar-se Viladomiu Vell. Encara en procés de construcció de la fàbrica i colònia de Viladomiu Vell, Tomàs Viladomiu i els seus fills, van comprar uns terrenys anomenats la Clau de Sant Marc, on iniciarien el nou projecte de la colònia Viladomiu Nou; les obres s'iniciaren ja havent començat l'activitat fabril a Viladomiu Vell.

Pel que fa a l'església del Sagrat Cor de Jesús sembla que la primera pedra es va posar al 1904, (SOLER pg. 101), la direcció de les obres va anar a càrrec del paleta de Casserres Valentí Canudas; els treballs de fusteria es van realitzar al mateix taller de la fàbrica. Consta que els germans Viladomiu van encarregar esculpir una talla del Sagrat Cor de Jesús per presidir l'altar i també un relleu de pedra que s'instal·là damunt la portalada; també es van fer dues campanes amb els noms de Teresa i Pilar, corresponents als noms de les seves mullers, totes dues es van instal·lar al campanar nord. La construcció del temple va acabar l'any 1905,

així consta en la llinda sobre la portalada d'entrada, on diu "A la memoria d'en Tomàs Viladomiu i Bertran en bona recordança, aixecaren eix temple son fill Jacinto i son net March en l'any del Senyor MCMV" i més amunt, coronant la façana dins un plafó, també indica "Any 1905". Els germans Jacint i Marc Viladomiu i Montañà van dedicar l'església a la memòria del seu pare i avi, el pare de fet va ser el fundador de les dues colònies de Viladomiu. La inauguració es va fer el dia 1 d'octubre del 1905 amb la presència i benedicció del Bisbe de Solsona.

En el context de la guerra civil, l'any 1936 l'església va patir algunes destrosses i van desaparèixer les dues campanyes. L'any 1940 es realitzaren obres de reforma per tal de tornar a deixar l'església en condicions. Entre l'any 1954 i el 1955 es realitzaren algunes obres com la construcció de dos nous altars, el de la Puríssima i el de Sant Josep, es col·locar un nou paviment, es van obrir unes obertures circulars a les parets de l'església i s'hi col·locaren uns vitralls, es revestiren els pilars i construï cornises de pedra artificial, renovació de les fonts baptismals, entre altres.

Bibliografia

- BUSQUETS I CASTELLA, J.; MONTAÑÀ, D.; PUJOL, J.; SERRA, R.: (1999): Gironella. Notes històriques. Gironella: Edicions del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural El Vilatà del Berguedà, Col·lecció L'Escambell, núm. 12.
- CASALS, R. Pvre. (2002): La Colònia Viladomiu Vell (1868-1935). Barcelona: Centre d'Estudis i Difusió del Patrimoni Industrial.
- GAVIN, J. M. (1985): Inventari d'esglésies. Núm. 17. Berguedà. Barcelona, Arxiu Gavin.
- S/A. (1993): Cent imatges per a la història: Gironella, 1885-1973. Gironella: Associació Cultural El Vilatà; col·lecció l'escambell, 4.
- SERRA, R. et altri (1991): Guia d'Art del Berguedà. Berga, Ed. Consell Comarcal del Berguedà i Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà.
- SERRA, R.; CASALS, L. (fotografies) (2000): Colònies Tèxtils de Catalunya. Barcelona: Angle Editorial i Caixa de Manresa.
- SERRA, R. (2013): "Els orígens de la industrialització tèxtil de Gironella: Cal Metre, Cal Bassacs, Viladomiu Vell i Viladomiu Nou". L'Erol, núm. 118, pàg. 21-30.
- SOLER i RIBA, R. (2005): Viladomiu Nou. Berga.
- VALL CASAS, P. (1999): De colònies tèxtils a Parc Fluvial. El sistema de colònies tèxtils del Baix Berguedà. Gènesi i revaloració. Barcelona: Marcombo.
- VVAA (1994): Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, volum 5, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

